

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **VOLTA REAL a. s.**, Provaznická 9, 110 00 Praha 1, zastoupený JUDr. Janem Veselým, Ph. D., advokátem v Praze, Loutkařská 2E, 169 00 Praha 6 - Břevnov, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu**, Štěpánská 28, 111 21 Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2003, čj. FŘ 670/15/03, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 11. 2004, čj. 9 Ca 77/2003 - 59,

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje.**
- II. Kasační stížnost **se zamítá.**
- III. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Finanční úřad pro Prahu 5 dne 3. 5. 2002 pod čj. 198909/02/005964/4610, podle § 57 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“) a podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darování a dani z převodu nemovitostí, vyzval žalobce z titulu ručitele k zaplacení daňového nedoplatku na dani z převodu nemovitostí ve výši 471 265 Kč. Žalobce proti této výzvě podal odvolání, na základě něhož žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že celkovou výši daňového nedoplatku snížil na 409 436 Kč.

Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou u Městského soudu v Praze, který žalobu rozsudkem ze dne 5. 11. 2004, čj. 9 Ca 77/2003 - 59, zamítl.

Žalobce (stěžovatel) rozsudek krajského soudu napadl kasační stížností. První námitkou brojil proti postupu městského soudu při ústním jednání konaném dne 5. 11. 2004, při kterém byl stěžovatel opakovaně přerušován během svého přednesu; stěžovatel byl omezován toliko na citace spisových značek rozhodnutí Ústavního soudu. Protokol o jednání, který byl pořízen dle magnetofonového záznamu, byl pak pozměněn (byly vypuštěny části týkající se přerušování stěžovatele, dále byly zkráceny a překrouceny obsahy přednesů). Důvodem postupu soudu byla nepochybně ta skutečnost, že argumentace stěžovatele byla oproti žalobě daleko komplexnější a městský soud na tuto argumentaci nebyl připraven. Dokazuje to i fakt, že předsedkyně senátu při ústním odůvodnění rozsudku četla předem připravený text, v němž reagovala toliko na úzkou argumentaci obsaženou v žalobě a nikoli na argumenty, které stěžovatel uvedl při ústním jednání, přičemž argumentace obsažená v písemném vyhotovení rozsudku je následně koncipována zcela jinak.

Druhou námitkou stěžovatel brojil proti závěru městského soudu o nedůvodnosti jeho námitky, že správce daně porušil § 2 odst. 1 daňového řádu („*při správě daně nedbal na zachování práv a právem chráněných zájmů*“), neboť v daňovém řízení s daňovým dlužníkem STAS ZLIČÍN, a. s. způsobil průtahy a také podle § 72 odst. 1 a 3 daňového řádu včas nerozhodl o zřízení zákonného zástavního práva k zajištění daňové pohledávky. Tvrdil, že pokud by správce daně postupoval řádně, mohl během 8 měsíců, které měl k dispozici od podání daňového přiznání do prohlášení konkurzu na daňového dlužníka, daň vymoci či alespoň zajistit zástavním právem. I Ústavní soud ostatně judikoval, že daňoví poplatníci mají ústavně zaručené základní právo na to, aby daňové řízení probíhalo bez zbytečných průtahů, čemuž odpovídá povinnost orgánů veřejné moci bez zbytečných průtahů rozhodnout. Argumentace městského soudu, že daňový řád ani jiný zákon takové povinnosti správci daně neukládá je zjevně účelová a nezabývá se podstatou věci.

Z předloženého správního i soudního spisu plyne, že stěžovatel na základě kupní smlouvy uzavřené s daňovým dlužníkem STAS ZLIČÍN, a. s. dne 17. 12. 1998 koupil blíže specifikované nemovitosti v k. ú. Zličín, přičemž vlastnické právo na něj přešlo na základě vkladu do katastru nemovitostí dne 19. 1. 1999. Přiznání k dani z převodu nemovitostí daňový dlužník podal dne 15. 2. 1999; dne 13. 4. 1999 pak Finanční úřad pro Prahu 5 vydal platební výměr, kterým daňovému dlužníku vyměřil daň ve výši 471 265 Kč. Jelikož daňový dlužník, na kterého byl dne 9. 9. 1999 prohlášen konkurs, tuto daň ani po výzvě k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě ze dne 4. 6. 1999 neuhradil, vyzval Finanční úřad pro Prahu 5 stěžovatele jako ručitele výzvou ze dne 3. 5. 2002 k zaplacení nedoplatku na dani z převodu nemovitosti ve výši 471 265 Kč.

K odvolání stěžovatele proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaný ze dne 3. 2. 2003 toto rozhodnutí změnil. Jako důvodnou uznal námitku týkající se zániku části pohledávky zaplacením (uspokojením v konkursu na majetek dlužníka). Ostatní námitky (neplatnost platebního výměru a s tím související promlčení, možnost dovolat se aplikace § 549 občanského zákoníku, nezřízení zástavního práva) posoudil jako nedůvodné.

Městský soud v Praze v napadeném rozsudku hodnotil platnost jak platebních výměrů, jimiž byla daň z převodu nemovitostí vyměřena daňovému dlužníkovi, tak i výzev, jimiž byl stěžovatel coby ručitel vyzván k zaplacení daňového nedoplatku. Dospěl k závěru, že obě rozhodnutí základní náležitosti podle § 32 odst. 2 písm. b) a g) daňového řádu (datum podpisu rozhodnutí a otisk razítka) nepostrádají a jsou tedy platná.

Dále se městský soud zabýval námitkou promlčení; konstatoval, že Finanční úřad pro Prahu 5 byl oprávněn daň vyměřit do konce roku 2002, což učinil, neboť daň vyměřil daňovému dlužníkovi platebním výměrem ze dne 13. 4. 1999, který nabyl právní moci dne 26. 4. 1999. S ohledem na zařazení § 57 daňového řádu do části šesté upravující placení daní, je zřejmé, že vyměřovací řízení je vedeno vždy jen vůči původnímu daňovému dlužníkovi a nikoli vůči ručiteli. Lhůty vztahující se na právo vyzvat k zaplacení daňového nedoplatku ručitele, je tedy třeba hledat až v části šesté daňového řádu, tj. v § 70; toto právo se promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se tento nedoplatek stal splatným. Městský soud tedy uzavřel, že stěžovatel byl vyzván včas a námitka promlčení důvodná není.

Ohledně námitky nezajištění daňové pohledávky zástavním právem městský soud konstatoval, že zákon č. 357/1992 Sb. ani daňový řád vymáhání daňového nedoplatku po ručiteli nepodmiňuje předchozím uplatněním zajišťovacích prostředků.

K použití § 549 občanského zákoníku, tj. možnosti odepřít plnění, pokud věřitel zavinil, že pohledávku již nemůže uspokojit dlužník, městský soud uvedl, že ručení v daňovém řízení upravuje § 57 odst. 5 daňového řádu a nelze je ztotožňovat nebo srovnávat s podobnými instituty obsaženými v soukromém právu. Daňový řád přitom takové právo ručiteli nepřiznává. Navíc z úkonů, které správce daně činil od doby podání daňového přiznání do prohlášení konkursu, nelze dovodit jakékoli zavinění. Správce daně nemohl předvídat, že na daňového dlužníka bude prohlášen konkurs.

Usnesením ze dne 23. 5. 2006, čj. 8 Afs 49/2005 - 108, Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti, protože byl Ústavnímu soudu v jiné věci podán návrh na (nejprve) zrušení ustanovení § 57 odst. 5 daňového řádu (Pl. ÚS 30/05) a (později) na vyslovení neústavnosti tohoto ustanovení (Pl. ÚS 72/06).

Ústavní soud v nálezu ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 72/2006 (in: www.nalus.usoud.cz), rozhodl, že ustanovení § 57 odst. 5 věta třetí daňového řádu ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 230/2006 Sb. bylo v rozporu s čl. 1, čl. 11 odst. 1, čl. 36 odst. 1 a 2, čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 a čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Ústavní soud v odůvodnění tohoto nálezu mj. uvedl:

„Daňový nedoplatek jsou povinni zaplatit kromě samotných poplatníků - dlužníků - i ručitelé, pokud jim zákon povinnost ručení ukládá, jsou-li k plnění této platební povinnosti správcem daně vyzváni. Jde o institut zvláštního zákonného ručení upraveného veřejnoprávní metodou regulace, k jehož realizaci je za předpokladu, že konkrétní osobě svědčí postavení zákonného ručitele, zapotřebí toliko výzvy ze strany správce daně ve vztahu k osobě, jež je

zákonným ručitelem. Daňový ručitel však není účastníkem daňového řízení již od počátku, se stejnými oprávněními a možnostmi procesní obrany, jaké má daňový subjekt (ustanovením § 7 odst. 2 daňového řádu je dokonce začleňován mezi "třetí osoby" na stejnou pozici jako kupř. svědek, znalec aj.). Ručiteli se ani nedoručuje platební výměr či jiné rozhodnutí, kterým byla daňová povinnost předepsána k přímému placení. Teprve doručením "ručitelské výzvy" dle napadeného ustanovení začíná pro daňového ručitele daňové řízení, přičemž se však současně jejím doručením již dostává do postavení subjektu, kterému je uložena platební povinnost. "Ručitelská výzva" je tedy rozhodnutím, kterým je přenesena povinnost zaplatit daňový nedoplatek na ručitele, je rozhodnutím, které má hmotněprávní důsledky, neboť již najisto určuje, že byly splněny všechny zákonné předpoklady pro to, aby právě osoba ručitele nastoupila na místo původního dlužníka a svědčí jí postavení daňového poplatníka se všemi důsledky, což znamená, že na ní lze dluh i vymáhat. Na skutečném obsahu uvedené výzvy (rozhodnutí v materiálním smyslu) ničeho nemění ani její zákonodárcem nepřesně zvolené označení, tj. „výzva“ (a nikoli kupř. „rozhodnutí“)...

Nelze tak než dovodit, že zákonodárce v napadeném ustanovení věta třetí anuloval právo ručitele domáhat se ochrany svých práv u soudu či jiného orgánu ve všech případech s výjimkou tří výslovně uvedených, a tím tedy ústavně zaručené základní právo v těchto případech popřel. V případě daňových ručitelů, kteří by se chtěli domáhat ochrany svého práva s tvrzením, že bylo porušeno jinak, než že by jim byla uložena povinnost zaplatit daňový nedoplatek, ačkoli nejsou ručiteli, ručení bylo uplatněno ve větším než zákonem stanoveném rozsahu nebo již bylo zapláceno, tak došlo postupem zákonodárce k vyloučení této kategorie subjektů z práva domáhat se ochrany svého práva u soudu či jiného orgánu. Ručitel zjevně nemůže dle ust. § 57 odst. 5 věta třetí daňového řádu v tehdejší znění namítat kupříkladu skutečnosti ovlivňující podstatu a výši jeho daňové povinnosti, nemůže tedy odporovat, že daň neměla být stanovena (daňovému dlužníku) vůbec, měla být stanovena jiné osobě, byla stanovena v nesprávné výši apod. Úmyslem (protiústavním) zákonodárce evidentně bylo takovým omezením odvolacích námitek proti "ručitelské výzvě" vyloučit, aby rozhodováním o odvolání podle § 57 odst. 5 věta třetí daňového řádu bylo v relaci k daňovému ručiteli suplováno "daňové nalézací řízení", které již předtím proběhlo, a aby tak v podstatě neformálně probíhalo dvakrát....

Právní řád však s ohledem na napadené ustanovení věta třetí neobsahuje účinný právní prostředek nápravy ve vztahu k porušení práva daňového ručitele na pokojné užívání majetku, neboť prostřednictvím odvolání proti "ručitelské výzvě" je možné věcně posoudit jen obsah tvrzení o porušení práva ručitele tím, že mu byla uložena povinnost zaplatit daňový nedoplatek, ačkoli není ručitelem, ručení bylo uplatněno ve větším než zákonem stanoveném rozsahu nebo již bylo zapláceno, a tak lze adekvátně napravit jen takové porušení práva daňového ručitele dle čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě. Jinými slovy, prostřednictvím institutu odvolání dle ust. § 57 odst. 5 věta třetí daňového řádu nelze dosáhnout účinné nápravy všech situací porušení práva ručitele na pokojné užívání majetku, a takový instrument proto nelze považovat za „účinný“ ve smyslu čl. 13 Úmluvy, pročez nelze než konstatovat, že napadené ustanovení věta třetí je též v rozporu s citovaným článkem Úmluvy....

Zákonodárce v ust. § 57 odst. 5 věta třetí cit. zákona anuloval právo ručitele na soudní přezkoumatelnost rozhodnutí týkajících se jeho základních práv ve všech situacích, s výjimkou tří výslovně uvedených, a tím tedy ústavně zaručené základní právo v těchto případech popřel.

U daňových ručitelů, kteří by se domáhali soudní nápravy v případě, že bylo porušeno jejich základní právo jinak, než že by jim byla uložena povinnost zaplatit daňový nedoplatek, ačkoli nejsou ručiteli, ručení bylo uplatněno ve větším než zákonem stanoveném rozsahu nebo již bylo zapláceno, tak došlo postupem zákonodárce k vyloučení této kategorie subjektů z práva dle čl. 36 odst. 2 Listiny....

Z principu rovnosti se však podává, že pokud má mít ručitel totožnou povinnost jako dlužník - tj. povinnost zaplatit daňový nedoplatek, čímž se u něj zmenší majetková sféra stejně jako u dlužníka zaplacením daně - nelze shledat žádný důvod, který by byl způsobilý odůvodnit nerovnost v přístupu k daňovému dlužníku a ručiteli tak, jak je shora popsána (mají k dispozici diametrálně kvalitativně odlišné prostředky k obraně před totožnou povinností - rozsah uplatnitelných námitek daňovým ručitelem proti rozhodnutí o daňové povinnosti v relaci k jeho osobě je věcně dosti omezen). Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že napadené ustanovení ve svých důsledcích vyvolává neodůvodněnou nerovnost mezi subjekty, kterým je ukládána daňová povinnost. Z postulátu rovnosti sice nevyplývá požadavek obecné rovnosti každého s každým, plyne z něj však požadavek, aby právo bezdůvodně nezvýhodňovalo ani neznevýhodňovalo jedny před druhými. V daném případě je nesporné, že požadavek poskytnutí stejných práv za stejných podmínek bez neodůvodněných rozdílů napadeným ustanovením respektován není, neboť zákonodárce bez v ústavní rovině akceptovatelných důvodů výrazně znevýhodnil subjekty v postavení daňového ručitele.“

V nyní projednávané věci proto Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval, zda stěžovatel byl postupem městského soudu zkrácen na právu na soudní přezkum žalobou napadeného rozhodnutí, tj. zda byl s odkazem na dikci neústavního ustanovení § 57 odst. 5 věta třetí daňového řádu omezen toliko na ony tři v zákoně výslovně uvedené výjimky. Dospěl k závěru, že tomu tak v souzeném případě nebylo, neboť městský soud se věcně vypořádal se všemi žalobními námitkami, tedy i s těmi, které v citovaném ustanovení nebyly výslovně uvedeny.

Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu v rozsahu a v mezích důvodů vymezených stížnostními body a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

První námitka směřovala proti postupu městského soudu při ústním jednání, který stěžovatel považoval za vadu řízení mající vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Takovou vadu však Nejvyšší správní soud v postupu městského soudu neshledal a vedly jej k tomu následující úvahy.

Jednání řídí předseda senátu (§ 49 odst. 4 s. ř. s.). To ve vztahu k přednesům účastníků řízení především znamená, že je to právě předseda senátu k jehož pokynu nebo s jehož souhlasem se lze k věci vyjadřovat. Toto oprávnění (a povinnost) předsedy senátu přitom nelze vykládat tak, že dal-li předseda senátu jednou účastníku k přednesu souhlas, nemůže jej již v jeho vyjádření přerušit. Naopak i toto je jeho právem, bez kterého by průběh jednání měli v rukou spíše účastníci řízení než předseda senátu, který jediný nese za průběh jednání odpovědnost, a to jak co do jeho důstojnosti, tak i věcnosti související se zásadou ekonomie řízení. Právě tato zásada (ve spojení s dalšími zásadami) bude v

případech, kdy se přednes účastníka řízení nebude týkat předmětu řízení, důvodem ke zcela oprávněnému přerušení takového přednesu.

V souvislosti s vymezením předmětu řízení ve správním soudnictví je zapotřebí si uvědomit, že toto řízení je výrazně ovlivněno zásadou dispoziční a zásadou koncentrace řízení (obě jsou vyjádřeny v § 71 s. ř. s.) a je to tedy primárně žalobce, který ve lhůtě pro podání žaloby označením výroků rozhodnutí, která žalobce napadá, a vymezením žalobních bodů určuje rozsah přezkumu (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a tím do značné míry i obsah ústního jednání a následně i záběr odůvodnění rozsudku. Tyto zásady jsou pak prolomeny jen tam, kde správní soud postupuje z úřední povinnosti [např. § 76 odst. 2 s. ř. s., § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s rozhodnutím publikovaným pod č. 359/2004 Sb. NSS]. Na tyto případy přitom pamatuje třetí věta § 49 odst. 4 s. ř. s., která ukládá předsedovi senátu povinnost a zároveň jej opravňuje požadovat po účastnících řízení, aby se při jednání vyjádřili i o těch skutkových a právních otázkách, které ačkoli v dřívějších podáních uplatněny nebyly, jsou podle mínění soudu pro rozhodnutí věci určující, resp. které by mohly znamenat posouzení věci ze zcela jiných skutkových i právních hledisek než v žalobě uvedených, tj. mimo žalobní body. Opět je to ale předseda senátu (a nikoli účastník řízení), který určuje, které jiné než v žalobě uvedené skutečnosti jsou pro rozhodnutí věci podstatné.

Stěžovatel tedy nedůvodně předsedkyni senátu vytýká, že při jednání vedla řízení k žalobou vymezeným otázkám; v tom vadný postup soudu spatřovat nelze. Stejně tak byl zcela legitimní její požadavek, aby stěžovatel rozhodnutí, jimiž argumentoval, označil příslušnými spisovými značkami. Bez toho je totiž zcela nemožné posoudit, nakolik je použitá právní argumentace pevná a propracovaná a nakolik je v souzené věci vůbec přílehavá; právě v takových situacích vychází jakákoli argumentace judikaturou zcela do prázdna.

Nelze se rovněž ztotožnit s tvrzením, že byl dodatečně pozměněn protokol o ústním jednání. Průběh ústního jednání, tak jak stěžovatel popisuje v kasační stížnosti, v protokolu nachází zřetelný odraz; z protokolu je zcela zřejmé, k jakým sporům mezi předsedkyní senátu a zástupcem stěžovatele došlo (zejména spor ohledně přerušování přednesu zástupce stěžovatele, o němž bylo pojednáno shora). Pokud pak jde o stěžovatelovy dodatečné námitky proti neúplnosti a nesprávnosti protokolu ze dne 21. 12. 2004, postačí poukázat na usnesení městského soudu ze dne 30. 3. 2005, čj. 9 Ca 77/2003 - 90, s jehož závěry se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

Druhou námitkou stěžovatel brojil proti závěru městského soudu o nedůvodnosti jeho námitky, že správce daně porušil § 2 odst. 1 daňového řádu (*„při správě daně nedbal na zachování práv a právem chráněných zájmů“*), neboť v daňovém řízení s daňovým dlužníkem STAS ZLIČÍN, a. s. způsobil průtahy a také podle § 72 odst. 1 a 3 daňového řádu včas nerozhodl o zřízení zákonného zástavního práva k zajištění daňové pohledávky. Tato výtka není důvodná.

Městský soud k této otázce uvedl, že žalovaný nebyl povinen po vydání dodatečného platebního výměru činit jakékoli zajišťovací úkony, než vyčkat splatnosti daně a poté vydat výzvu k úhradě daňového nedoplatku podle § 73 odst. 1 daňového řádu.

Dle městského soudu nebylo vinou žalovaného, že na majetek daňového dlužníka byl prohlášen konkurs, tuto skutečnost nemohl předjímat ani ovlivnit. Jak vidno, není pravda, že by se městský soud vytyčenými otázkami věcně nezabýval; se závěry stěžovatele se pouze neztotožnil, a to je třeba odlišovat.

V řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí je soud za určitých okolností oprávněn posuzovat rychlost, s jakou jsou daňovém řízení činěny jednotlivé úkony; v první řadě k námitce zkoumá, zda nebylo právo správce daně (zde právo vyzvat ručitele k úhradě daňového nedoplatku) promlčeno či prekludováno. To, kdy správní orgán proti daňovému ručiteli zahájí kroky směřující k vymožení daňového nedoplatku, je toliko jeho věcí. Pokud tak správní orgán neučiní ve lhůtě, kterou zákon stanovuje – přesněji řečeno, pokud tak učiní až po uplynutí promlčecí lhůty, hrozí správnímu orgánu neúspěch v jeho postupu, neboť ručitel může účinně vznést námitku promlčení, která tak slouží k ochraně ručitele před tím, aby správní orgán mohl daňový nedoplatek vymáhat po neúnosně dlouhou dobu.

Vedle toho v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) přezkoumává soud jak zákonnost rozhodnutí správního orgánu, tak v rámci toho (zásadně v rozsahu námitek žalobce, viz § 75 odst. 2 s. ř. s.) i procesní postup správního orgánu vedoucí k vydání rozhodnutí, ovšem důvodem ke zrušení rozhodnutí mohou být průtahy v řízení před správním orgánem pouze tehdy, jednalo-li se v konkrétním případě o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem a mohlo-li to mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Je třeba zdůraznit, že v souzené věci stěžovatel průtahy tohoto typu vůbec nenamítal, neboť nebrojil proti tomu, že by řízení, které bylo vedeno ohledně výzvy ručiteli k úhradě nedoplatku, tj. řízení které se jej týká a které je předmětem přezkumu, bylo zatíženo průtahy, ale tvrdil, že průtahy vznikly ohledně zajištění daňové pohledávky vůči daňovému dlužníku zřízením zástavního práva.

Lze uzavřít, že je podstatné, v jakém řízení případné průtahy měly vzniknout a zda se toto řízení týká stěžovatele, zda je předmětem přezkumu přes správním soudem. V souzené věci tomu tak není, neboť otázka zajištění daňové pohledávky vůči daňovému dlužníku zřízením zástavního práva s řízením ohledně výzvy ručiteli k úhradě nedoplatku nesouvisí. Jak správně uvedl městský soud, takový úkon není předpokladem pro to, aby správce daně mohl postupovat podle § 57 odst. 5 daňového řádu a mohl vyzvat k planění ručitele; přičemž ručitel se tohoto kroku nemůže domáhat, resp. nemůže jeho neučinění spojit se zánikem své vlastní daňové povinnosti. Důvodem pro takový postup nemůže být ani skutečnost, že daňovému dlužníku hrozí konkurs, neboť z žádného ustanovení právního předpisu ani neplyne, že by správní orgán ve vztahu k ručiteli daňového dlužníka měl postupovat za takové situace jinak (vyzvat ho k úhradě nedoplatku rychleji, zajistit pohledávku zřízením zástavního práva, apod). Zrušení rozhodnutí žalovaného pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem – průtahy v řízení, které měly vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] proto nepřichází do úvahy.

Tyto závěry jsou přitom zcela v souladu s rozhodnutími Ústavního soudu, na které stěžovatel v této souvislosti s průtahy v řízení odkazuje. V rozhodnutí ze dne 7. 8. 2002, sp.

zn. IV. ÚS 15/2002 (pozn. soudu: jedná se o usnesení, kterým byl návrh odmítnut pro zjevnou neopodstatněnost a nikoli o nález, jak uvádí stěžovatel), Ústavní soud vytýká průtahy při rozhodování o odvolání stěžovatele, tj. průtahy v řízení, které se stěžovatele týká. Totéž platí pro nález ze dne 13. 11. 2003, sp. zn. III. ÚS 696/02, ve kterém došlo k průtahům v řízení o návrhu stěžovatelky na určení, že je vlastnící konkrétních nemovitostí.

Pro úplnost lze ještě poukázat na to, že ručitel mohl svoji pohledávku za (primárním) daňovým dlužníkem přihlásit podmíněně podle § 20 odst. 4 věty první a druhé zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, které výslovně na ručitele pamatují tím, že mu umožňují jeho pohledávku, která mu vůči úpadci případně vznikne, bude-li za něho plnit jeho závazek vůči věřiteli, přihlásit pod podmínkou, že skutečně vznikne.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2008

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu